

Aan het lid van Provinciale Staten
De heer B. de Boer

Onderwerp Beantwoording Statenvragen van GroenLinks over stations

Dossiernummer	K63678
Documentnummer	2024-051730
Datum GS	23-04-2024
Behandelaar	Menno Oedekerk
Telefoonnummer	06 5277 4743

Geachte heer De Boer,

Hierbij beantwoorden wij uw vragen over Stations, zoals door u gesteld in uw brief van 26 maart 2024.

Eind 2022 heeft uw Staten het Programma Mobiliteit Provincie Groningen vastgesteld. In dit programma is de ambitie opgenomen om de hubs te ontwikkelen tot toegankelijke, sociale en veilige plekken in de regio waar alle reizigers makkelijk en prettig kunnen op-, uit- of overstappen. Als doelen zijn in het eveneens vastgestelde Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2022-2027 onder andere opgenomen om:

- alle hubs in 2025 voor 100% te laten voldoen aan de afgesproken wensen in het uitvoeringsprogramma hubs. Voor 2023 was dit doel 20%.
- alle hubs in 2023 met gemiddeld minimaal een 6,5 en in 2025 met gemiddeld minimaal een 7,0 door de gebruikers te laten beoordelen.

Om onze doelen te realiseren zijn in het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit tevens middelen voor de hubs beschikbaar gesteld. Voor het behalen van onze doelen zijn wij in alle gevallen ook afhankelijk van de inzet, welwillendheid, prioritering en bereidheid om te investeren door andere partijen. Zo zijn wij niet bevoegd om werk uit te voeren op stations. En in nagenoeg alle gevallen zijn wij geen eigenaar wat betekent dat minimaal afspraken met deze eigenaren noodzakelijk zijn.

Niet alle hubs in onze provincie zijn stations zijn hubs en niet alle stations zijn hubs. Wij hebben in ons Uitvoeringsprogramma Mobiliteit geen doelstellingen opgenomen voor stations die geen hubs zijn. Wel is het zo dat wij graag zien dat ook de stations die geen hubs zijn, goed gewaardeerd worden. Hiervoor hebben wij binnen het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit geen budget gereserveerd. Uiteraard weerhoudt dit ons niet om aan ProRail, NS-stations en de betreffende gemeenten te vragen om de kwaliteit van deze stations te verbeteren. Onze grootste prioriteit ligt wel bij de stations die wij als hubs hebben opgenomen in het Programma Mobiliteit.

1. In hoeverre ligt het college op schema om te voldoen aan de doelstellingen 'Hubs voldoen in 2025 voor 100% aan de afgesproken wensen in het uitvoeringsprogramma hubs' en 'Gebruikers waarderen hubs met rapportcijfer 7 in 2025' zoals vastgesteld in het Programma Mobiliteit? Hoe verhouden de beoordelingen uit de Stationsmonitor 2023 zich hiertoe? Indien niet voldoende, welke maatregelen gaat het college samen met NS, ProRail en/of gemeenten nemen om wel te kunnen voldoen aan deze doelstellingen?

De beoordelingen van de Stationsbelevingsmonitor zijn een goede indicator hoe de gebruikers de hubs ervaren. Alle stations in onze provincie behaalden in de stationsbelevingsmonitor 2023 minimaal een 6,5 als beoordeling. Daarmee werd in 2023 voldaan aan de geformuleerde doelstelling.

Voor 2025 zijn hogere doelen vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit. Om de waardering te verhogen kijken we samen met betrokken partijen naar verbetermogelijkheden. Hierbij wordt niet alleen gekeken vanuit het oogpunt van mobiliteit, maar zeker ook vanuit de bereikbaarheid van voorzieningen. Niet de reis, maar de reden van de reis is van belang. Zoals eerder genoemd zijn wij om onze doelen te realiseren ook afhankelijk van andere partijen.

2. Welke verklaring heeft het college voor het grote verschil in beoordeling tussen de hoogst-beoordeelde stations in 2023 (Zuidhorn, Delfzijl en Zuidbroek) en de laagst-beoordeelde stations in 2023 (Hoogezand-Sappemeer, Uithuizen en Groningen Noord) die ook als ov-hub fungeren? Hoe kunnen de beoordelingen voor stations die allen binnen het hub-programma vallen dusdanig ver uit elkaar liggen? Welke maatregelen gaat het college (samen met NS, ProRail en/of gemeenten) nemen om het verschil tussen beoordelingen in positieve zin kleiner te maken?

De beoordeling van de gebruikers wordt gebaseerd op vele kenmerken van een station, wat voor iedere persoon natuurlijk anders kan zijn. Maar in algemene zin zijn de belangrijke elementen de (sociale) veiligheid, toegankelijkheid, aanbod van voorzieningen, aantrekkelijke omgeving en verbindingen naar de omgeving. Hierbij is ook het verwachtingspatroon van belang, want qua aanbod van voorzieningen is er bijvoorbeeld een groot verschil tussen Groningen Hoofdstation en Zuidbroek. Toch scoort Zuidbroek hoger. Om de beleving op een locatie te verbeteren is maatwerk nodig. Iedere locatie heeft z'n eigen maatschappelijke opgaven, voorzieningenaanbod en omgeving. De mogelijkheden om de beleving te verbeteren zijn bijvoorbeeld het vergroten van het voorzieningenaanbod, creëren van meer reuring in kader van sociale veiligheid, verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit en extra handhaving. Vanuit het hub programma wordt gewerkt met 4 uitgangspunten:

- Sociaal inclusief (iedereen kan er gebruik van maken)
- Klimaatadaptief (men kan er altijd gebruik van maken, ook bij hitte of extreme regenval)
- Toegankelijk (iedereen snapt hoe je er gebruik van kan maken)

- Ruimtelijke kwaliteit (iedereen durft van een locatie gebruik te maken)

Voor station Hoogezand-Sappemeer zijn bestuurlijke afspraken gemaakt voor de verbouwing van het stationsgebouw. Het huidige gebouw zal deels gesloopt worden en een nieuwe glazen wachtruimte krijgen met openbaar toilet en pakketwand. De voorbereiding is reeds gestart en de uitvoering zal dit jaar nog starten. Met het nieuwe stationsgebouw, de uitbreiding van de parkeerplaatsen, fietsenstalling en de komst van extra OV-fietsen medio 2024, vindt ons College dat het station een upgrade krijgt die tegemoet komen aan de reizigers die eerder gebruikt konden maken van Sappemeer-Oost.

Voor het station Uithuizen zijn nog geen concrete plannen. Dit zal in combinatie met de Regiodeal Regiocentra de komende periode worden opgepakt. De ontwikkeling van Station Groningen-Noord zal pas vanaf 2026 starten vanwege prioritering binnen de gemeente Groningen.

Zoals eerder genoemd zijn wij om onze doelen te realiseren ook afhankelijk van andere partijen

3. Hoe verhoudt de laagste beoordeling voor station/hub Hoogezand-Sappemeer zich tot de toezeggingen die door het college gedaan zijn rondom de sluiting van station Sappemeer Oost in 2020? Is het college van mening dat het gezien de beoordeling recht gedaan heeft aan de belofte om Hoogezand-Sappemeer als station/hub te upgraden tot volwaardig alternatief voor Sappemeer Oost? Zo ja, waarom? Zo nee, welke extra inspanningen gaat het college (samen met NS, ProRail en/of de gemeente Midden-Groningen) leveren om station/hub Hoogezand-Sappemeer zo snel mogelijk te upgraden tot het toegezegde volwaardige alternatief voor Sappemeer Oost?

Zie beantwoording bij vraag 2.

4. Is het college van mening dat ook stations in de provincie Groningen die niet als ov-hub fungeren moeten voldoen aan de doelstelling van een reizigersbeoordeling met rapportcijfer 7 in 2025? Zo ja, is het college voor deze stations in gesprek met NS, ProRail en/of gemeenten om de reizigersbeoordeling op de doelstelling te krijgen en/of te houden? Zo nee, waarom niet?

Ja, zie hiervoor onze toelichting in de inleiding.

5. Deelt het college de mening dat stations/hubs naast een functie binnen provinciale bereikbaarheid ook een rol (kunnen) spelen binnen bredere sociale en maatschappelijke opgaven? Zo ja, op welke manier betreft het college (samen met NS, ProRail en/of gemeenten) bij bredere sociale en maatschappelijke opgaven/initiatieven? Zo nee, waarom niet?

Ja, wij delen de mening dat stations/hubs naast een functie binnen de provinciale bereikbaarheid ook een rol (kunnen) spelen binnen de bredere sociale en maatschappelijk opgaven. Onze inzet is daarop ook gericht. Hierbij wordt vanzelfsprekend samengewerkt met gemeenten, NS en ProRail. Maar ook met (vertegenwoordigers) van gebruikers, sociaal-maatschappelijke

organisaties, aanbieders van voorzieningen en andere ontwikkelingen op gebied van onderwijs, zorg, cultuur, woningbouw en bereikbaarheid.

6. Deelt het college de mening dat sociale veiligheid en een menselijke ervaring bijdragen aan een betere waardering van stations/hubs, en dat daarom menselijke aanwezigheid (bijvoorbeeld fietsstewards, spoorwegpersoneel en/of personeel van andere voorzieningen) zoveel mogelijk gewenst is? Zo ja, welke maatregelen neemt het college (samen met NS, ProRail en/of gemeenten) om ervoor te zorgen dat er op stations/hubs op zoveel mogelijk momenten menselijke aanwezigheid is? Zo nee, waarom niet?

De continue aanwezigheid van mensen op een Hub en/of een station zal bijdragen aan een betere sociale veiligheid. In onze overleggen met gemeenten, ProRail en NS onderzoeken wij welke functies wel of niet mogelijk zijn bij Hubs/stations waarbij ook mensen aanwezig zijn. Onze inzet is erop gericht om binnen de mogelijkheden het maximale te bereiken. Daarbij moeten wij echter wel reëel zijn en constateren dat het gezien het aantal hubs en stations in onze provincie niet mogelijk is binnen de budgetten die voor de hubs beschikbaar zijn op alle hubs en stations personeel aanwezig te laten zijn.

7. Welke lessen trekt het college uit deze beoordeling om toekomstige stations die zullen dienen als hub (zoals de geplande stations Groningen Suikerzijde en Stadskanaal) aan de voorkant in te richten voor een gewenste reizigersbeoordeling?

De basis op deze stations moet in ieder geval op orde zijn en indien besloten wordt deze stations de status hub te geven moet deze minimaal op het gewenste niveau van een hub komen. Wat daarbovenop nodig is, verschilt per station/hub. Vanzelfsprekend nemen wij de getrokken lessen tot nu toe mee binnen de planvorming.

Afsluitend

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Groningen, 23 april 2024

Gedeputeerde Staten van Groningen:

René Paas, voorzitter

Johan Koopmans, loco-secretaris